



WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 19 marca 2026 r.
PS.I.431.4.3.2026.AK

**Pan
Waldemar Chmiel
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej
ul. Ks. B. Bilińskiego 2
46-070 Krapkowice**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli

1. **Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Komprachcicach, ul. Ks. Bilińskiego 2, 46-070 Komprachcice¹.
2. **Podstawa prawna podjęcia kontroli:** art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 158) w związku z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1848 ze zm.).
3. **Zakres kontroli:**
 - a) przedmiot kontroli: realizacja zadań dofinansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025²;
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.
4. **Rodzaj kontroli:** problemowa
5. **Tryb kontroli:** zwykły
6. **Termin kontroli:** od 16 do 23 lutego 2026 r.
Przerwy w kontroli: 17 i 20 luty 2026 r.

¹ Zwany dalej: Ośrodkiem

² Zwany dalej: Programem.

7. **Skład zespołu kontrolnego:** pracownicy Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu:
 - Agnieszka Kasprzyk – starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie z dnia 3 lutego 2026 r. nr PS.I.057.31.2026.AK – kierownik zespołu kontrolnego;
 - Krystian Goetz – kierownik oddziału, upoważnienie z dnia 3 lutego 2026 r. nr PS.I.057.32.2026.AK.
8. **Kierownik jednostki kontrolowanej:** Waldemar Chmiel Kierownik Ośrodka od dnia 2 listopada 2004 r.
9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej, pod poz. nr 1/2026.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

W wyniku kontroli **pozytywnie z nieprawidłowością** ocenia się działalność Ośrodka, w kontrolowanym zakresie.

Ustalenia kontroli

W dniu 4 grudnia 2025 r. Wojewoda Opolski, reprezentowany przez Panią Ewę Pawlinów Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, zawarł z Gminą Komprachcice³, reprezentowaną przez Kierownika Ośrodka, umowę nr 20/AOOzN/JST/2025,⁴ w sprawie realizacji zadania, w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025. Program finansowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego⁵, o którym mowa w ustawie o Funduszu Solidarnościowym.

Umowę zawarto w celu realizacji przez Gminę usług asystencji osobistej, będącą formą ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym:

- dzieci od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności (łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej

³ Zwana dalej: Gminą

⁴ Zwana dalej: Umową

⁵ Zwany dalej: Funduszem.

egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji);

- osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie: o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo traktowane na równi z wymienionymi orzeczeniami, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 ze zm.).

Zgodnie z umową, Gmina otrzymała środki w kwocie: 1.100.736,00 zł (zał. nr 1). W ramach realizacji zadania Gmina nie wniosła wkładu własnego.

W trakcie kontroli badaniem objęto realizację zadania w oparciu o zasady określone w częściach IV - VI Programu i zobowiązania wynikające z umowy.

1. Organizacja zadania oraz kwalifikacje osób świadczących usługę asystencji osobistej.

W okresie badanym, tj. od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r., jednostką realizującą Program był Ośrodek, na podstawie zapisów § 5 Statutu Ośrodka⁶ przyjętego uchwałą nr VII.33.2019 Rady Gminy Komprachcice z dnia 28 marca 2019 r. (zał. nr 2).

W ramach realizacji umowy:

- w dniu 9 sierpnia 2024 r., upoważnieniem nr OKR.077.31.2024, Wójt Gminy Komprachcice upoważnił Kierownika Ośrodka *do reprezentowania gminy w zakresie podpisania umowy, realizacji programu oraz dysponowania środkami pieniężnymi na program Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2025* (zał. nr 3);
- w Ośrodku opracowano i przyjęto *Regulamin realizacji Programu Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla JST – edycja 2025, finansowanego z Funduszu Solidarnościowego w Gminie Komprachcice* (zał. nr 4).

Na podstawie treści tego dokumentu ustalono, że kryteria pierwszeństwa w kwalifikacji uczestników ustalono zgodnie z zasadami określonymi w pkt. IV ust. 9 Programu.

Realizując zadanie, Ośrodek zlecił świadczenie usługi asystencji osobistej 28 osobom fizycznym na podstawie umów cywilno-prawnych. Zgodnie z § 1 ust. 1

⁶ Ośrodek wykonuje zadania własne Gminy oraz zadania administracji rządowej zlecone Gminie z zakresu pomocy społecznej oraz innych zadań z zakresu zabezpieczenia społecznego, wskazanych do realizacji przez Ośrodek, bądź powierzonych do realizacji Ośrodkowi w drodze porozumień, uchwał Rady Gminy Komprachcice (...) oraz zarządzeń i upoważnień Wójta Gminy Komprachcice (...).

zawartych umów, ich przedmiotem było: *świadczenie usług asystencji osobistej na rzecz uczestników programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025 (...), finansowego z Funduszu Solidarnościowego.*

W § 1 ust. 4 umów wskazano: *Usługi asystencji osobistej polegają na wspieraniu przez Asystenta uczestników Programu w różnych sferach życia, w tym wsparciu w:*

- 1) *czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej;*
- 2) *prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie;*
- 3) *przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;*
- 4) *podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.*

W podpisanych kontraktach dodatkowo zawarto (zał. nr 5):

- oświadczenie zleceniobiorcy o posiadaniu stosownych kwalifikacji do wykonania zlecenia (§ 2 ust. 1);
- sposób wskazywania zleceniobiorcy uczestnika Programu, na rzecz którego będzie świadczył usługę (§ 1 ust. 3);
- informację o miejscu świadczenia usług (§ 3 ust. 2);
- okres trwania umowy (§ 9 pkt. 4);
- maksymalną długość świadczenia usługi w ciągu doby, tj. nieprzekraczającą 12 godzin dla jednego uczestnika, zgodnie z wymogami określonymi w części IV ust. 18 Programu;
- zobowiązanie zleceniobiorcy do ewidencji wykonania usług, zgodnie z Kartą realizacji usług asystencji, której wzór określono w załączniku nr 9 do Programu;
- sposób miesięcznego rozliczenia usług.

Do umów każdorazowo dołączono:

- oświadczenie zleceniobiorców o treści: *posiadam wiedzę i doświadczenie niezbędne do realizacji usług asystencji osobistej w ramach Programu (...). Ponadto oświadczam, że znane są mi zasady ww. Programu oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, które będę stosować w trakcie realizacji usług. Zobowiązuję się do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji i danych, które pozyskam w trakcie realizacji umowy;*
- podpisaną przez zleceniobiorców klauzulę informacyjną RODO.

W przypadkach asystencji świadczonej 2 małoletnim, akta spraw zawierały pisemną akceptacją osoby asystenta podpisaną przez rodzica, potwierdzenie weryfikacji kandydatów na asystentów w Rejestrze Sprawców na Tle Seksualnym oraz Krajowym Rejestrze Karnym, co dowodzi wywiązanie się Ośrodka z obowiązków nałożonych przepisami ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2026 r. poz. 110) oraz wytycznymi Programu w zakresie weryfikacji personelu.

W przypadku usługi asystencji osobistej świadczonej małoletnim, do umów zlecenia dodatkowo dołączono oświadczenia zleceniobiorców o treści:

- *Oświadczam, że zapoznałem/zapoznałam się oraz akceptuję standardy ochrony małoletnich w (...) Ośrodku (...) [§ 2 zarządzenia nr 7/2024 z dnia 2.08.2024 r. Kierownika (...) w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Komprachcicach].*
- *Zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (...) oświadczam, iż w okresie ostatnich 20 lat nie zamieszkiwałam/em w państwie lub państwach innych niż Rzeczpospolita Polska lub państwo obywatelstwa (jeśli inne niż polskie). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.*

Na podstawie poddanych kontroli akt stwierdzono, że w każdym przypadku asystent został wskazywany przez uczestnika lub opiekuna prawnego, co jest zgodne z zasadą określoną w części IV ust. 6 Programu. Ustalono również, że usługi asystencji osobistej nie były świadczone przez osoby będące członkami rodziny uczestnika, opiekunami prawnymi uczestnika lub osobami faktycznie zamieszkującymi razem z uczestnikiem, co jest zgodne z wymogami części IV ust. 4 Programu.

Mając powyższe na uwadze, nie wnosi się zastrzeżeń do sposobu organizacji zadania finansowanego ze środków Funduszu w ramach Programu, w tym sposobu zatrudnienia osób świadczących usługę asystencji osobistej i ich kwalifikacji.

2. Ustalanie uprawnień do asystencji osobistej

W okresie objętym kontrolą Ośrodek zapewnił wsparcie w ramach usługi asystencji osobistej 61 osobom, z tego:

- 43 posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 14 posiadającym orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
- 2 posiadającym orzeczenie równoważne z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2 dzieciom⁷ posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności – konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia.

Kontroli poddano akta wszystkich spraw. Badanie pełnej próby wykazało, że dokumentacja prowadzona była w sposób systematyczny i kompletny, a każda z teczek beneficjentów zawierała:

- kartę zgłoszenia do Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025;
- oświadczenie o wyborze/wskazaniu asystenta (w przypadku dokonania takiego wyboru przez uczestnika);
- kartę zakresu czynności w ramach usługi asystencji osobistej;
- tytuł prawny do usługi w formie odpowiedniego orzeczenia o niepełnosprawności, ważne w okresie w jakim świadczone były usługi asystencji osobistej;
- oświadczenia uczestników w zakresie: korzystania ze wsparcia w ramach Programu w innej jednostce samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowej oraz o zapoznaniu się z regulaminem rekrutacji do programu;
- klauzule RODO;
- informacje przesłane do uczestników o liczbie godzin asystencji przyznanych w ramach Programu, wraz ze wskazaniem adresu i okresu w jakim będzie świadczona usługa asystencji;
- protokoły z przeprowadzonych kontroli jakości świadczonych usług asystencji.

Ustalono, że w każdym badanym przypadku usługa asystencji została przyznana osobie spełniającej przesłanki ustawowe oraz programowe, określone w części III ust. 2 Programu. Kwalifikacja odbywała się każdorazowo na podstawie Karty zgłoszenia zgodnej ze wzorem określonym w załącznik nr 7 do Programu.

⁷ do ukończenia 16 roku życia

W toku kontroli nie zidentyfikowano ani jednego przypadku przyznania wsparcia bez wymaganej dokumentacji zgłoszeniowej.

Ponadto ustalono, że przyznany wymiar godzin asystencji dla poszczególnych osób był zgodny z wytycznymi, tj. w żadnym przypadku nie przekroczył limitów wskazanych w części IV ust. 21 Programu.

Osobom, którym przyznano pomoc w postaci asystencji osobistej nie ustalano odpłatności za realizację usługi w ramach Programu.

3. Dokumentacja finansowo-księgową i ewidencja księgową

Na podstawie § 4 ust. 1 Umowy Gmina zobowiązała się do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgową i ewidencji księgową z realizacji Programu w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych, zgodnie z zasadami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

3.1. Dokumentacja finansowo-księgową

Zgodnie z Umową, Gminie na realizację Programu w 2025 r. przyznano środki z Funduszu, w łącznej wysokości 1.122.750,72 zł, w tym:

- 1.100.736,00 zł na realizację zadania;
- 22.014,72 na pokrycie kosztów związanych z obsługą Programu.

Dotacja została przekazana w transzach na, wyodrębniony dla środków z Funduszu, rachunek bankowy Ośrodka o nr.: 31 8898 0003 2000 0000 1182 0004. Zgodnie z wyciągiem bankowym, wpływy te zostały zaksięgowane jak poniżej (zał. nr 6):

Data księgowania	Opis operacji	Kwota (w zł)
16.01.2025	(...) środki FS Program "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością umowa nr 20/AOOzN/JSST/2025 koszty obsługi	22.014,72
16.01.2025	(...) środki FS Program "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością umowa nr 20/AOOzN/JSST/2025 zadanie	550.368,00
12.08.2025	(...) środki FS Program "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością umowa nr 20/AOOzN/JSST/2025 zadanie	275.184,00
19.11.2025	(...) środki FS Program "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością umowa nr 20/AOOzN/JSST/2025 zadanie	275.184,00
	Razem:	1.122.750,72

W okresie od dnia wpływu pierwszych środków, tj. od 16 stycznia do dnia 31 grudnia 2025 r., na koncie bankowym zaksięgowano operacje przelewów na rzecz:

- osób fizycznych, tytułem wykonania umowy zlecenia świadczenia usługi asystencji;
- pracowników Ośrodka, tytułem nagrody za obsługę Programu;

- Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego, tytułem rozliczeń pochodnych od wynagrodzeń;
- Związku Gmin Śląska Opolskiego, tytułem zapłaty za szkolenie.

Ustalono, że pierwszy wydatek, został zaksięgowany w dniu 10 lutego 2025 r., co spełnia wymóg określony w części V ust. 6 Programu.

Rozliczenie środków z dotacji nastąpiło w dniu 31 grudnia 2025 r., zgodnie z poniższym:

Data księgowania	Opis operacji	Kwota (w zł)
31.12.2025	(...) zwrot niewykorzystanych środków: 90.157,37 zł, umowa nr 20/AOOzN/JST/2025 z 4.12.2024 r., zadanie: 88.388,99 zł, koszty obsługi: 1.768,38 zł.	- 90.157,37

Po wykonaniu przelewu (8,03% otrzymanych środków) saldo na rachunku wyniosło 0,00 zł.

Kontroli poddano wszystkie dokumenty księgowe, w tym: dowody wewnętrzne (listy płac) oraz zewnętrzne (rachunek wystawiony przez Związek Gmin Śląska Opolskiego). Ustalono, że jednostka dysponuje dowodami, utworzonymi na podstawie:

- Kart realizacji usług:

Okres rozliczeniowy (miesiąc)	Nr listy płac	Data wypłaty	Kwota brutto (w zł)	Pochodne od wynagrodzenia (w zł)				Kwota netto (w zł)
				US	NFZ	ZUS (P)	ZUS (Z)	
I	AOON 01/01/2025	10.02.2025	62.864,99	4.516,00	4.232,25	5.753,65	8.586,49	39.776,60
II	AOON 02/02/2025	7.03.2025	75.411,98	5.378,00	5.040,78	6.102,36	9.301,03	49.589,81
III	AOON 03/03/2025	10.04.2025	73.858,18	5.200,00	4.873,65	6.204,13	9.502,58	48.077,82
IV	AOON 04/04/2025	9.05.2025	77.354,50	5.452,00	5.110,27	6.605,98	9.967,95	50.218,30
V	AOON 05/05/2025	10.06.2025	78.336,97	5.519,00	5.172,98	6.732,58	10.126,97	50.785,44
VI	AOON 04/06/2025	10.07.2025	81.627,94	5.748,00	5.387,38	7.040,40	10.727,89	52.724,27
VII	AOON 07/07/2025	7.08.2025	86.446,17	6.094,00	5.711,63	7.533,02	11.450,82	55.656,70
VIII	AOON 08/08/2025	9.09.2025	80.718,26	5866,00	5.498,54	7.170,48	10.953,11	51.230,13
IX	AOON 09/09/2025	9.10.2025	89.845,76	6313,00	6.013,07	7.978,40	12.155,86	57.385,43
X	AOON 10/10/2025	7.11.2025	98.072,11	6719,00	6.297,09	8.641,85	13.112,71	63.301,46
XI	AOON 11/11/2025	10.12.2025	105.055,47	7243,00	6.788,52	9.258,55	14.164,47	67.600,93
XII	AOON 12/12/2025	22.12.2025	102.754,68	7269,00	6.816,74	9.266,18	14.242,48	65.160,28
Razem:			1.012.347,01	71.317,00	66.942,90	88.287,58	134.292,36	651.507,17

- nagród przyznanych pracownikom Ośrodka:

Okres rozliczeniowy (miesiąc)	Nr listy płac	Data wypłaty	Kwota brutto (w zł)	Pochodne od wynagrodzenia (w zł)				Kwota netto (w zł)
				US	NFZ	ZUS (P)	ZUS (Z)	
I-XII	NAGRODA AOON 79/12/2025	29.12.2025	19.026,34	2.405,00	1.234,73	2.179,76	3.127,34	10.079,51

- rozliczeń ze Związkiem Gmin Śląska Opolskiego:

Numer rachunku	Data wystawienia	Data płatności	Odbiorca	Tytuł	Kwota (w zł)	Uwagi
137	27.10.2025	29.10.2025	Gmina Komprachcice (...) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Ks. B. Bilińskiego 2, 46-070 Komprachcice	Z tytułu udziału w kosztach spotkania szkoleniowego z prelekcją dr Piotra Piskozuba na temat: „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością, opieka krótkoterminowa” – zorganizowanego przez Związek Gmin Śląska Opolskiego dla Kierowników Ośrodków Pomocy Społecznej Gmin Opolszczyzny, w Ośrodku Wodnik, w Gminie Turawa, w dniach 23-24 października 2025 r.	1.220,00	W szkoleniu uczestniczył Kierownik Ośrodka oraz jego Zastępca

Na tej podstawie stwierdzono, że posiadane przez Ośrodek dowody księgowe stanowiły podstawę do dokonanych, na rachunku bankowym, operacji.

Dokumenty księgowe przeszły formalną i merytoryczną kontrolę. Listy płac, sporządzone do przedłożonych przez zleceniobiorców Kart realizacji usług, listy płac dotyczące nagród dla pracowników Ośrodka oraz rachunek wystawiony przez podmiot zewnętrzny, zostały opisane jak poniżej:

- *Sporządził:* (data, podpis, stanowisko: księgowy);
- *Sprawdził pod względem merytorycznym:* (data, podpis, stanowisko: Kierownik Ośrodka, Główny księgowy);
- *Sprawdził pod względem formalno-rachunkowym:* (data, podpis, stanowisko: Kierownik Ośrodka, księgowy);
- *Płatność zrealizowano ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach Programu "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla JST - edycja 2025, zapłacono przelewem w dniu (...).*

tj. zgodnie z wymogami określonymi w cz. I pkt 15 *Zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości wraz z metodami wyceny aktywów i pasywów oraz ustaleniem wyniku finansowego*, przyjętych zarządzeniem Kierownika Ośrodka nr 7/2021 z dnia 31 grudnia 2021 (zał. nr 7), a także oraz w art. 21 ust. 1, art. 22 ust. 1 i art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Na tej podstawie ustalono, że wykazane na rachunku bankowym transakcje, zostały poparte odpowiednimi dowodami i prawidłowo udokumentowane, co oznacza, że dokumentacja finansowo-księgowa prowadzona była w sposób rzetelny.

3.2. Ewidencja księgowa

Na podstawie udostępnionej dokumentacji ustalono, że Ośrodek do księgowania operacji w ramach Programu wykorzystywał, zgodnie z zarządzeniem Kierownika Ośrodka nr 9/24 z dnia z dnia 31 grudnia 2024 r. *w sprawie wprowadzenia zasad ewidencji księgowej dotyczącej realizacji Programu „Asystent osobisty osoby*

z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025

(zał. nr 8) następujące konta księgowe:

Numer	Opis konta
139-02	Rachunek bankowy
225-08	Zaliczka na podatek – US
229-16	Składka zdrowotna
229-17	Składki społeczne (pracownik)
229-18	Składki społeczne (pracodawca)
231-07	Wynagrodzenie netto
240-43	Pozostałe rozrachunki (zadanie)
240-44	Pozostałe rozrachunki (koszty obsługi)

Ustalono, że podstawą wszystkich zapisów dokonywanych na kontach były dowody księgowe zgromadzone w ramach realizacji Programu. Niemniej, z analizy dokonanych zapisów wynikało również, że **na wyodrębnionych kontach księgowych, dokonywano jednocześnie zapisów dotyczących Programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, co stanowi naruszenie art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.)⁸ oraz warunków Umowy określonych w § 4 ust. 1.⁹**

4. Kwalifikowalność poniesionych kosztów

Kwalifikowalność kosztów poniesionych na realizację zadania oraz związanych z obsługą Programu, ustalono na podstawie:

- dowodów potwierdzających wymiar wykonanych usług asystencji osobistej, tj. miesięcznych rozliczeń z wykonania usług, wykazywanych przez zleceniobiorców na podstawie umów o świadczenie usługi asystencji osobistej;
- dowodów potwierdzających zaangażowanie pracowników w realizację Programu, w tym: dokumentacji zgromadzonej w sprawach o przyznanie asysty, dokumentacji księgowej oraz pism kierownika Ośrodka z dnia 13 listopada 2025 r. oraz 29 grudnia 2025 o przyznaniu nagrody z tytułu zaangażowania w realizację Programu;
- dowodów potwierdzających realizację szkolenia merytorycznego, w tym karty zgłoszenia do udziału w szkoleniu oraz rachunku wystawionego za tą usługę.

4.1. Koszty związane z realizacją zadania

⁸ Jednostki, którym została udzielona dotacja, o której mowa w art. 150 i art. 151 ust. 1, są obowiązane do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków

⁹ Gmina zobowiązuje się do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej z realizacji Programu w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (...).

Na podstawie kart realizacji usług asystencji osobistej ustalono, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek posiada potwierdzenie wykonania, w ramach Programu 21.192 godzin usług, zgodnie z poniższym:

Asystent osobisty	Miesięczna liczba zrealizowanych godzin usługi												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	
2	0	60	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	
3	30	30	30	32	30	30	30	30	28	0	0	0	
4	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	
5	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	
	40	40	40	50	50	50	50	50	50	0	0	0	
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50	50	80	
6	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	70	70	
7	0	60	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	
8	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	0	0	
	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	
	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	
	0	10	20	20	20	20	20	20	20	30	30	25	25
	0	40	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	40
9	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	
10	0	30	30	30	30	35	30	30	30	40	40	35	
	0	0	6	20	20	20	20	20	20	36	40	34	34
	0	0	0	30	30	30	30	30	30	30	30	30	31
11	30	30	30	30	30	40	40	40	40	40	40	40	
	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	
	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	
	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	
	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	
	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	
	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	
	0	0	0	0	0	20	20	20	20	20	20	20	
12	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	
	30	30	30	30	30	30	30	30	30	40	40	40	
13	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	
	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	
14	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	
15	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	40	0	0	40	40	40	40	40	23	0	0	0	
16	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	
17	50	60	60	60	60	60	60	60	60	60	65	65	
18	50	50	50	50	50	50	50	50	93	93	50	66	
19	30	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	40	40	40	40	40	40	40	40	36	40	60	60	
	30	30	30	30	30	30	30	30	26	30	30	32	

Asystent osobisty	Miesięczna liczba zrealizowanych godzin usługi											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	40	40	40	40	40	40	40	30	40	40	46	45
	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	90	90
	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	0	0
20	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	26
	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
	0	0	0	0	0	0	30	30	30	40	40	40
21	0	0	18	22	30	30	28,67	0	0	0	0	0
	30	30	30	26	30	30	30	30	30	30	32	32
	21	30	30	26	30	30	30,33	30	30	40	46	39
	30	30	30	25	30	30	30	30	30	30	33	32
	39	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	20	30	30	28	30	30	30	30	30	39	47	44
	0	0	0	0	0	0	20	6	28	32	37	37
	0	0	0	0	0	0	18	40	40	40	51	44
22	0	50	50	50	50	50	50	0	18	0	0	0
23	0	20	20	20	20	20	20	20	30	20	30	20
24	0	30	30	30	30	30	30	30	30	30	45	45
25	0	0	30	30	30	30	30	30	30	30	30	31
	0	0	30	30	30	30	48	38	43	51	51	50
	0	0	0	30	30	30	30	30	30	60	60	60
	0	0	0	0	0	20	20	20	20	40	40	40
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	40	40
26	0	0	0	0	0	12	34	32	36	40	40	40
27	0	0	0	0	0	0	0	0	40	97	100	46
28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50	50	50
Razem:	1.320	1.573	1.544	1.619	1.640	1.707	1.809	1.691	1.882	2.053	2.200	2.154

Na tej podstawie Ośrodek, w ramach zadania, dokonywał wydatków związanych z wypłatą wynagrodzeń oraz ich pochodnych (składek ZUS i podatku dochodowego) za wykonaną usługę asystencji osobistej, co spełnia wymóg określony w części V ust. 3 pkt 1 Programu. Poniesione wydatki:

- były związane bezpośrednio z realizacją usługi na rzecz osób uprawnionych, zgodnie z wymogami określonymi w części V ust. 1 Programu;
- zostały poniesione w okresie realizacji Programu, co spełnia wymóg określony w części V ust. 6.

Jednostka nie wykazała innych wydatków. Dokumentacja udostępniona w trakcie kontroli potwierdza kwalifikalność kosztów poniesionych na realizację zadania w łącznej wysokości 1.012.347,01 zł. Niewykorzystane środki zwrócono na konto Wojewody Opolskiego.

4.2. Koszty obsługi Programu

Zgodnie z dokumentacją księgową Ośrodek poniósł wydatki związane z wypłatą nagrody pracownikom zaangażowanym w realizację Programu oraz zapłatą za rachunek wystawiony tytułem szkolenia merytorycznego. Kwota wydatkowanych środków na obsługę w wysokości 20.246,34 zł nie przekroczyła 2% kwoty faktycznie wydatkowanej na realizację zadania (1.012.347,01 zł). Wszystkie koszty zostały poniesione w okresie realizacji Programu, a niewykorzystane środki zwrócono na konto Wojewody Opolskiego.

Na tej podstawie stwierdzono, środki Funduszu przyznane na obsługę zadania zostały wykorzystane zgodnie z Programem oraz zawartą Umową.

5. Zabezpieczenie przed podwójnym finansowaniem tych samych wydatków.

Zgodnie z częścią IV pkt 17. Programu *W godzinach realizacji usług asystencji osobistej nie mogą być świadczone usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2024 o pomocy społecznej (...), inne usługi finansowane w ramach Funduszu albo finansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub usługi obejmujące analogiczne wsparcie (...), finansowane ze środków publicznych.* Na tej podstawie, w § 3 ust. 8 Umowy Gmina zobowiązała się do zabezpieczenia przed podwójnym finansowaniem tych samych wydatków równocześnie ze środków Funduszu i innych źródeł.

Ustalono, że w § 3 pkt 4 wszystkich umów zlecenia, zawartych przez Ośrodek z asystentami, zawarto informację o treści: *Asystent może w tym samym czasie opiekować się tylko jednym uczestnikiem Programu.* Oceniając stan realizacji ww. postanowień na wstępie ustalono, że Ośrodek w badanym okresie świadczył usługi opiekuńcze 1 mieszkańcowi oraz organizował opiekę wytchnieniową w ramach środków Funduszu. Odnosząc się do uprawnień w ramach PFRON stwierdzono, że z uwagi na nieprzystąpienie Gminy do Programu, nie istnieje ryzyko podwójnego finansowania zadania ze środków Funduszu w tym zakresie.

Stwierdzono, że osobie korzystającej z usług opiekuńczych wsparcie świadczył pracownik niezatrudniony jako asystent, niemniej:

- 3 osoby uprawnione do asystencji osobistej było również objętych wsparciem w ramach opieki wytchnieniowej;
- 2 asystentów świadczyło również usługę opieki wytchnieniowej.

Szczegółowej analizie poddano zatem *Karty realizacji usług* asystentów świadczących wsparcie dla więcej niż jednego podopiecznego oraz dokumentację realizacji usług świadczonych u osoby korzystającej z innych form wsparcia. Weryfikacja ta miała na celu wykluczenie ryzyka fikcyjnego generowania godzin pracy poprzez jednoczesne realizowanie usług u różnych świadczeniobiorców lub rozliczania kilku usług w tym samym czasie.

W tym celu przeprowadzono analizę porównawczą. Na podstawie *Kart realizacji usług* określono: miesiące i dni, w których jednocześnie świadczone usługi asystencji osobistej i opiekę wychnieniową, a następnie porównano godziny. Na tej podstawie ustalono, że:

- asystenci świadczyli na rzecz tych samych osób usługi asystencji i opiekę wychnieniową, w różnych dniach miesiąca albo w tych samych dniach, lecz w różnych godzinach;
- asystenci świadczyli usługi na rzecz różnych osób, w różnych dniach miesiąca albo w tych samych, lecz w różnych godzinach;
- w sytuacjach, w których ten sam pracownik realizował obie formy usług (dla różnych osób), ewidencja wykazała zachowanie ścisłych przerw lub następstwa czasowego, wykluczając nakładanie się godzin pracy (tzw. *podwójne raportowanie*).

Ustalenia poczynione w trakcie kontroli były tożsame z danymi grafików pracy. W badanym okresie księgowy Ośrodka prowadził szczegółową analizę pracy wszystkich asystentów i opiekunów, obejmującą dane w zakresie: daty, godzin, liczby wykonanych usług w stosunku do osób uprawnionych. Należy wskazać, że księgowy Ośrodka opracował system, który - w przypadku nałożenia się godzin z obu świadczeń (przy wprowadzaniu ich do tabeli) – informował o zaistnieniu takiego stanu rzeczy.

Sposób zabezpieczenia przed podwójnym finansowaniem oceniono pozytywnie. Ośrodek wdrożył efektywny system bieżącego monitorowania kart usług, który pozwalał na bieżąco weryfikować poprawność wpisów i eliminować ryzyko nadużyć przed dokonaniem rozliczenia finansowego. System kontroli wewnętrznej zapewnił transparentność wydatkowania środków z Funduszu oraz gwarancję, że usługi były realizowane w sposób rozłączny i celowy.

Rekomenduje się jednak podjęcie działań mających na celu zwiększenie wiedzy asystentów w tym temacie, poprzez doprecyzowanie ich odpowiedzialności zgodnie z zakresem określonym w części IV pkt 17. Programu (np. rozszerzenie treści

zawieranych umów o informację: że w godzinach realizacji usług asystencji osobistej, finansowanych ze środków Funduszu nie mogą być świadczone usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, inne usługi finansowane ze środków Funduszu albo finansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub usługi obejmujące analogiczne wsparcie do usługi asystencji osobistej finansowane ze środków publicznych). Celowym będzie również uzyskanie od asystentów potwierdzenia, że w godzinach realizacji usług asystencji osobistej, finansowanych ze środków Funduszu i organizowanych przez Ośrodek nie będą świadczone usługi organizowane przez inne podmioty.

6. Realizacja obowiązku informacyjnego

Zgodnie z § 5 ust. 1 Umowy Gmina zobowiązała się do podejmowania działań informacyjnych, dotyczących finansowania zadania ze środków Funduszu przyznanych w ramach Programu, zgodnie z art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. z 2021 poz. 953 ze zm.)¹⁰. Dodatkowo, na podstawie § 5 ust. 5 Umowy Wojewoda upoważnił jednostkę do rozpowszechniania w dowolnej formie, w prasie, radiu, telewizji, Internecie oraz innych publikacjach, nazwy Programu, przedmiotu i celu, na który przyznano środki Funduszu oraz informacji o ich wysokości.

Na podstawie analizy dokumentacji asystentów i uczestników Programu oraz oględzin Ośrodka - ustalono, że obowiązek informacyjny realizowano z wykorzystaniem obowiązującego logo, tj. godła i tekstu: Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz informacji o treści: *Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością, dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego*. Logo zostało zamieszczone:

- na dokumentacji zleceniobiorców i uczestników Programu;

¹⁰ § 2 pkt 2 lit. c oraz § 2 pkt 3: Podmiot realizujący zadanie finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych podejmuje działania informacyjne dotyczące tego finansowania lub dofinansowania przez:

- umieszczenie plakatu informacyjnego - w przypadku realizacji projektów społecznych - obejmujących przedsięwzięcia kulturalne, wydawnicze, sportowe, socjalne, wychowawcze lub profilaktyczne oraz działania z zakresu opieki nad zabytkami i ochrony dziedzictwa narodowego;
- zamieszczenie informacji na swojej stronie internetowej, o ile ją posiada, oraz na swoich profilach w internetowych serwisach społecznościowych, o ile takie profile posiada.

- na plakacie informującym o przystąpieniu jednostki do Programu, umieszczonym w widocznym miejscu, w siedzibie Ośrodka;
- przy informacji o przystąpieniu i realizacji przez Ośrodek Programu, opublikowanej na stronie BIP Ośrodka, pod adresem: <http://gops.komprachcice.pl/61/83/asystent-osobisty-osoby-z-niepelnosprawnoscia-edycja-2025.html>.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

W trakcie kontroli stwierdzono:

- 1) **uchybienia:** brak;
- 2) **nieprawidłowości** w tym:
 - a) **kluczowe:** brak;
 - b) **znaczące:** brak;
 - c) **zwykłe** - dotyczące dokonywania, na wyodrębnionych dla zadania kontach księgowych, również zapisów dotyczących Programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, co stanowi naruszenie art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz warunków Umowy określonych w § 4 ust. 1.

Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości: niedostateczna znajomość ustawy o finansach publicznych oraz warunków Umowy w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej z realizacji Programu.

Skutki stwierdzonych nieprawidłowości: zgodnie z § 4 ust. 4 Umowy, niedochowanie zobowiązania prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej z realizacji Programu, skutkuje uznaniem (w zależności od zakresu naruszenia) za niezrealizowanie części albo całości zadania publicznego. Mając na uwadze, że zapisy prowadzono w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych właściwych dla Programu oraz Programu „Opieka Wytchnieniowa” - ustalono, że stwierdzona nieprawidłowość skutkuje uznaniem niezrealizowania zadania publicznego w części.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości:

- księgowy i Główna Księgowa w zakresie prowadzenia i nadzoru nad ewidencją księgową zadania;
- Kierownik Ośrodka w zakresie nadzoru nad realizacją Umowy w zakresie zobowiązań określonych w § 4 ust. 1.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń

Nie dotyczy.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami i nieprawidłowościami na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej

zalecam:

prorowadzenie wyodrębnionej dokumentacji ewidencji księgowej z realizacji Programu.

- VI. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 158) proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.**
- VII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.**

Z up. Wojewody Opolskiego

**Małgorzata Krajewska
Zastępca Dyrektora
Wydział Polityki Społecznej**

Pismo zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.